

Jachtmonument ‘Halali’

Op het Landgoed Elswout en elders in de wereld

Overal ter wereld zijn ze te vinden. Staand en liggend, uitkijkend over water of straten en pleinen. Ze zijn onbeweeglijk en soms bedrieglijk echt. Vereeuwigd, omdat ze ons dikwijls een verhaal kunnen vertellen. ONZE HOND reist over de wereld en maakt een keuze uit bijzondere standbeelden van honden...

WAAR?

Landgoed Elswout bij Overveen is een van de oudst bewaarde landgoederen in Nederland, nu eigendom van Staatsbosbeheer. Het is in 1634 gesticht door de Haarlemse lakenkoopman Carel Molijn. Het monumentenregister noemt het

landhuis *Een der monumentaalste voorbeelden van op de 16e-eeuwse Italiaanse villa's geïnspireerde 19e-eeuwse landhuizen in Nederland.* De geschiedenis van het landgoed en de bewoners van het landhuis is te lezen op: <http://nl.wikipedia.org/wiki/Elswout>

WAT ZIEN WE?

Middenin de Kerklaan staat het jachtbeeld ‘Halali’, dat een jagersjongen met twee jachthonden voorstelt. De jongen draagt laarzen, heeft een weitas over zijn schouder en houdt onder zijn linkerarm een zweepje. Zijn rechterhand houdt hij achter zijn

Landgoed Elswout bij Overveen, gezien vanaf de zuidzijde.

'Halali' op landgoed Elswout bij Overveen.

'Halali', gezien vanaf de voorzijde.

'Der Lauscher' bij de Kaiservilla in Bad Ischl

oor om zo meer geluid op te kunnen vangen. Hoort hij het goed? Wordt de jacht afgeblazen? De honden horen het ook; ze draaien hun hoofden in dezelfde richting.

'Halali' is zowel een groet als een roep uit de jacht. De uitdrukking stamt uit de herten- en parforcejacht en wordt al sinds de middeleeuwen gebruikt om aan te geven dat de jacht ten einde is.

De twee jachthonden zitten en staan aan de voeten van de jagersjongen. Het zijn Franse Brakken en mijn getalenteerde zegsman houdt het op Chiens Normands, gebaseerd op het formaat, de lichaamsbouw en het gestrekte hoofd met de lange, gedraaide oren.

HET VERHAAL ERACHTER

Vanaf 1884 is landgoed Elswout eigendom van Johanna Jacoba van der Vliet-Borski (1828-1912). In 1888 geven haar kinderen dit beeld aan hun ouders cadeau, ter gelegenheid van het 37-jarig huwelijksfeest. Echter, het origineel staat in de tuin van de 'Kaiservilla' – de zomerresidentie van keizer Franz Joseph en

Na de brand (1882) van *The Garden Palace*, gebouwd voor de *Sydney International Exhibition*. 'Huntsman and Dogs' blijft gespaard.

'Huntsman and Dogs' in de *Royal Botanic Gardens* in Sydney (Australië).

keizerin Elisabeth – in Bad Ischl (Oostenrijk). Daar heet het 'Der Lauscher' – de Luistervink. (Op een oude ansichtkaart wordt het beeld 'Jachtgruppe Halali' genoemd). Het is een geschenk van de Engelse koningin Victoria aan de Oostenrijkse keizerin Elisabeth ('Sissi'). Een origineel in Bad Ischl en een kopie in Overveen, maar er is nog een derde beeld: in de Royal

'Hunter and Hounds' in het *Beverley Gardens Park* van *Beverley Hills* (U.S.A.).

Botanic Gardens in

Sydney (Australië). Daar heet het *The Huntsman and Dogs*'. In 1879 en 1880 stelt gieterij Val d'Osne dit beeld ten toon op respectievelijk de Sydney en de Melbourne International Exhibition. Het gouvernement van New South Wales schaft het beeld aan. Restauratie volgt in 2001 en daarna gaat het naar de Royal Botanic Gardens in Sydney.

'HUNTER AND HOUNDS'

En... geloof het of niet: een vierde gietsel staat in Beverley Gardens Park in Beverley Hills (USA). De naam is daar 'Hunter and Hounds' en omdat het is aangetast door corrosie wordt het eind 2012 gerestaureerd. Willis Douglas Longyear, een gefortuneerde bankier, ziet het beeld tijdens zijn verblijf in Frankrijk (1924). Hij bezoekt de plaats waar zijn zoon in 1918, bij Château-Thierry, is gesneuveld. In 1925 laat hij het door kogels getroffen monument overkomen naar Amerika en plaatst het op de oprijlaan van zijn huis, ter herinnering aan de veteranen uit de Eerste Wereldoorlog; later schenkt hij het aan de stad.

DE MAKER

Henri Alfred Marie Jacquemart (1824-1896), een beroemde Franse beeldhouwer, is bekend vanwege zijn realistische beelden van dieren. Hij studeert schilderen en beeldhouwkunst aan de École des Beaux Arts in Parijs; zijn werken worden vanaf 1847 regelmatig tentoongesteld in de Salon de Paris. In 1870 krijgt hij de onderscheiding Chevalier in de Ordre National de la Légion d'Honneur. ■

De hedendaagse *Chiens Français Tricolore* herinneren aan de *Chiens Normands*. Dit is de winnende groep op de meutehonden keuringen in *Carrouges* 2013. (Foto: Ton Popelier).